

Waarom kiest OGP-Midden-Delfland voor de opvang van vluchtelingen?

In de gemeenteraadsvergadering van woensdag 25 oktober 2023 heeft de fractie van OGP vóór de opvang van vluchtelingen in Midden-Delfland gestemd voor een termijn van 5 jaar. Ook de fracties van CDA, D66 en ChristenUnie hebben voorgestemd. Hiermee is het voorstel om een opvang te realiseren voor 225 personen aan de Harnaschdreef in Den Hoorn aangenomen met een meerderheid van 10 stemmen voor en 7 stemmen tegen.

Vanuit een humaan perspectief:

De beelden van vorig jaar in Ter Apel. Mensen in nood, op de vlucht voor oorlog, of vrezend voor hun leven. Wachtend onder een tentzeil op een koude ondergrond zonder matras en wachtend op wat gaat komen. Artsen zonder Grenzen die humanitaire hulp moesten bieden. (Bijna) iedereen was het eens: als rijk land willen we dat niet meer laten gebeuren. Onder het VN-vluchtelingenverdrag hebben we de plicht om vluchtelingen een veilige plek te bieden.

Nu één jaar later is helaas nog niet veel veranderd. Met regelmaat ontvangen gemeenten een oproep om een sporthal of leeg kantoorpand voor enkele weken ter beschikking te stellen als “crisis-noodopvang”. Nog steeds is er niet genoeg opvang om mensen die door de eerste screening heen zijn menswaardige huisvesting te bieden om de beoordeling van hun asielaanvraag af te wachten. Op een locatie waar ze ook tussen de 6 en 15 maanden kunnen verblijven in plaats van elke paar maanden weer te moeten verhuizen omdat de crisis-noodopvang alweer stopt. Veel gemeenten in Nederland, ook in onze regio, hebben de afgelopen jaren al een inspanning geleverd om te zorgen voor een tijdelijke opvang voor vluchtelingen. Midden-Delfland niet, afgezien van een verplichte opvang voor vluchtelingen uit Oekraïne en de wettelijke taak voor huisvesting van statushouders.

Vanuit dit perspectief is de vraag niet of Midden-Delfland vluchtelingen moet opvangen, maar wanneer, in welke mate en met welke afspraken. Deze mensen zijn al in Nederland, een nieuw kabinet of de komst van een spreidingswet laat deze mensen niet verdwijnen.

Waarom de opvang op één locatie in Den Hoorn?

Als OGP kiezen wij weloverwogen voor opvang op één locatie. Omdat we hiermee zorgen voor:

- Kwalitatief goede huisvesting met woningen voor 2 tot 6 bewoners waarbij ook gezinnen goed gehuisvest kunnen worden. Met een centrale ruimte voor onderwijs, dagbesteding en ontspanning;
- Regie op de samenstelling van de groep vluchtelingen die hier opgevangen zullen worden met een duidelijke afspraak: 225 mensen waarvan 25 minderjarigen, 100 uit een gezin en 100 alleengaanden die tenminste 6 maanden in de procedure zitten;
- Goede faciliteiten in de vorm van dagelijkse begeleiding en toezicht, huisartsenzorg op de locatie, faciliteiten om mensen aan dagbesteding te helpen, Vluchtelingenwerk op locatie beschikbaar en begeleiding van vrijwilligers door professionals;
- Tot slot met ook 30 flexwoningen voor eigen inwoners (starters en spoedzoekers) die direct in ons bezit zijn, Niet allen voor vijf jaar maar ook daarna.

Waarom deze locatie aan de Harnaschdreef in Den Hoorn?

De snelle beschikbaarheid van de locatie met goede toegankelijkheid naar voorzieningen, niet in ons groene buitengebied. Tegen redelijke kosten bouwrijp te maken, bedrijvigheid in de omgeving voor eventuele werkplekken en niet op een locatie waar potentiële woningbouw kan gaan plaatsvinden.

Waarom niet wachten op de spreidingswet?

Feit is dat er nu gewoon mensen in ons land zijn waarvoor een tijdelijke opvang moet worden gevonden. Een vorm van spreiding gaat er gewoon komen, of de Spreidingswet wel of niet op korte termijn wordt aangenomen. De contouren daarvan staan al vast: eerlijker over alle gemeenten in Nederland én ook naar sociaal-economische draagkracht. De aantallen worden verdeeld over de provincies, de gemeenten daarin moeten dan zelf met een voorstel komen van wie wat kan doen qua aantal. Als ze daar onderling niet uitkomen wijst de staatssecretaris gewoon aantallen aan per gemeente. Waarbij eerdere prestaties in de nood- en tijdelijke opvang van vluchtelingen meewegen. Juist iets waar Midden-Delfland nooit iets in heeft gedaan.

Helder is ook dat er dan niet zoveel meer te kiezen is: over aantallen, termijnen en samenstelling zijn geen afspraken meer te maken. De (financiële) ondersteuning vanuit het Rijk zal ook dan haar grenzen hebben. In het debat over de Spreidingswet heeft de staatssecretaris bewust geen toezeggingen kunnen doen over de bekostiging van kleine locaties, sterker nog hij sprak uit dat er een grens is aan versnippering. We verwachten dat daarmee kleine locaties van 30-75 plekken niet volledig zullen worden vergoed. We geloven ook niet in doemscenario's van dat we dan verplicht worden 1000-den vluchtelingen moeten huisvesten. Maar zijn ons wel bewust van het verlies aan eigen keuze. Er valt dan niet meer te kiezen wie we willen opvangen en hoeveel. Ten opzichte van het huidige voorstel komt dan een groter deel van de kosten voor eigen rekening. Met andere woorden: we raken de regio kwijt, we moeten doen wat ons wordt opgedragen en het kost ons extra geld. Daar kiezen wij niet voor.

Waarom geen nieuw onderzoek naar spreiding over drie dorpskernen?

Tijdens de informatieavonden begin dit jaar en gesprekken met de inwoners uit de verschillende kernen komt vaak de roep om spreiding over de dorpen. Hier lijkt ook meer draagvlak voor te zijn, het voelt ook eerlijker. Ook is een veel gehoord voordeel dat een kleinere groep op deze manier beter zijn weg zal vinden in de samenleving. Wat wij als OGP jammer vinden is dat veel feitelijke informatie over wat dit betekent niet in het onderzoek is onderzocht of opgeschreven. Vandaar dat we hier ook meerdere vragen over hebben gesteld: wat zijn de consequenties voor de gemeente, wat moeten we dan regelen omdat het COA dat dan niet of minder doet, wat betekent dit voor de kosten die op onze gemeente afkomen en uiteindelijk mede door onze inwoners moeten opgebracht.

Het beeld dat hieruit ontstaat levert voor ons een aantal duidelijke nadelen op:

- Het onderzoek moet opnieuw, dat betekent dat de huidige afspraken met het COA vervallen. Ons is duidelijk geworden dat het COA dan nog wel wat kan doen maar niet (meer) zoals op één locatie;
- We hebben dan geen keuze meer in welke vluchtelingen waar komen. Die afspraken mag het COA niet meer maken. We weten dan niet welke vluchtelingen we in welke dorpskern gehuisvest gaan worden;
- De faciliteiten op een kleinere locatie zijn minder goed: andere soort woningen (containers of starcaravans), geen centrale ruimte voor taalbegeleiding/dagactiviteiten/ontspanning, geen huisarts en vluchtelingenwerk op locatie, geen inspanning op werkbemiddeling op locatie. Minder toezicht en beveiliging;
- Als de gemeente dat alles toch op hetzelfde niveau wil dan moet ze daar zelf in bijdragen en ook zelf extra ondersteuning regelen. Dat is niet realistisch: een woning zoals nu wordt geregeld kost een ton per stuk, het verzorgen voor extra mensen kost tonnen per jaar. Dat geld is niet beschikbaar in de begroting en het is maar de vraag of onze gemeente in staat is dat te organiseren.

Samengevat: De mensen die tussen 6 en 15 maanden op een kleinere locatie in één van onze dorpskernen als vluchteling verblijven, kunnen dan niet goed worden begeleid omdat de faciliteiten gewoon niet goed te organiseren zijn. Dat vinden we zowel voor de vluchtelingen als voor omwonenden niet wenselijk. Dat maakt dat we niet kiezen voor een nieuw onderzoek naar kleinere locaties in de drie dorpskernen.

Hoe nu verder?

Met dit besluit voor de opvang van 225 vluchtelingen aan de Harnaschdreef in Den Hoorn denkt de OGP-fractie voor dit moment de beste keuze te maken in de opvang van vluchtelingen in onze gemeente. We hebben gemerkt dat de kloof tussen bestuur van de gemeente en de inwoners de afgelopen tijd is vergroot. Door onder andere een onduidelijk proces, onvolledige informatie en een verkeerd ingestoken informatie-avond in Den Hoorn. Dat betreuren wij en we zullen blijven werken om de verdere uitwerking op een zorgvuldige manier plaats te laten vinden. We vinden het belangrijk dat:

- het opstellen en uitwerken van een veiligheidsplan gebeurd met betrokkenheid van de omwonenden, de buurtpreventie, ondernemers, hulpdiensten, toezicht vanuit de gemeente en de politie. En dus een plan op maat wordt gemaakt voor het AZC in Den Hoorn. Waarbij iedereen weet wat er moet gebeuren en wie waar verantwoordelijk maar ook aanspreekbaar voor is. Het voor omwonenden en betrokkenen ook zichtbaar en merkbaar wordt uitgevoerd zoals is afgesproken;
- de afspraken die nog niet uitgewerkt zijn in de bestuursovereenkomst ook daadwerkelijk zichtbaar leiden tot wat vanuit het college is aangegeven: max 225 vluchtelingen in de samenstelling zoals afgesproken, geen extra kosten voor de gemeente op wat COA moet regelen, afspraken over toewijzing van de flexwoningen en goede voortgangsrapportages. Met communicatie hierover die ook volledig transparant is en beschikbaar is voor de inwoners Midden-Delfland;
- de inrichting van de AZC-locatie plaatsvindt met betrokkenheid van omwonenden en met oog voor de belangen van toekomstige bewoners van de extra flexwoningen. Met heldere afspraken vooraf (waar kan over worden mee besloten) en een inrichting die daar uiteindelijk ook aan voldoet.

Persoonlijke noot tot slot:

Wat ons zwaar valt is de wijze waarop onze raadsleden de afgelopen weken zijn bejegend: we moeten maar snel hardloopschoenen kopen. Men komt wel helpen met veters strikken en nu we voor hebben gestemd is de aankondiging dat "heel Den Hoorn wel in onze tuin zal komen staan". We kunnen maar beter niet meer naar de Plus supermarkt gaan of ons in het dorp laten zien. En omdat we de inwoners van Den Hoorn hebben verraden zullen we verantwoordelijk worden gehouden voor elk incident op de AZC-locatie. Dat is ons niet in de koude kleren gaan zitten.

In onze afwegingen zijn we niet alleen uitgegaan van de informatie vanuit het college. Ook de informatie vanuit het bewonerscollectief, de zorgen die vanuit inwoners rechtstreeks aan ons zijn geuit en de diverse petitie hebben we daarbij meegenomen. Omdat we zo zorgvuldig mogelijk tot ons besluit wilden komen zijn we ook actief op zoek gegaan naar onze eigen informatie. We zijn op bezoek geweest bij meerdere AZC's. Tijdens open dagen maar ook terwijl ze "gewoon" in bedrijf waren. We hebben zelf gesproken met bewoners, woonbegeleiders, casemanagers en locatiemanagers. We hebben zelf het COA gesproken en hebben verschillende burgemeesters en wethouders gesproken over de samenwerking met het COA. We hebben onze leden geraadpleegd en zijn in gesprek geweest met inwoners van Midden-Delfland die voor en tegen de opvang zijn.